

Перспектива створення комбінованого лікарського препарату жовчогінної дії

Аракелян М.А., Бобрицька Л.О.

Кафедра заводської технології ліків

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Milenka41187@mail.ru

Важливим напрямком у створенні нових ефективних лікарських засобів, який активно розвивається в останні десятиріччя є розробка і впровадження в медичну практику комбінованих лікарських препаратів. Саме комбіновані, а не монопрепарати займають провідне місце в номенклатурі ряду фармакотерапевтичних засобів. Принципи, які покладені в основу їх створення можуть бути різними. В переважній більшості комбіновані препарати включають лікарські речовини, які діють:

а) на основні ланки патогенезу хвороби з метою підсилення дії або зменшення доз, і відповідно, небажаних побічних ефектів;

б) на різні ланки патогенезу хвороби з метою комплексного впливу на захворювання і прискорення тим самим процесу одужання хворого;

в) на інші системи організму для їх активації (імуностимулятори), захисту від пошкоджуючої дії діючих речовин препарату (гепатопротектори та інші).

Проблема діагностики та лікування жовчнокам'яної хвороби (ЖКХ) є однією з актуальних в сучасній терапевтичній практиці. Серед препаратів для лікування даних порушень особливе місце займають комбіновані жовчогінні препарати. Найчастіше використовуються комбіновані препарати з рослинними і тваринними компонентами.

На сьогоднішній день найбільш ефективними вважаються такі комбіновані лікарські препарати:

- Алохол («Борщагівський ХФЗ», Україна) має холеретичну і холеспазмолітичну дію. Основні компоненти препарату - жовч тваринна суха, екстракти часнику і кропиви, вугілля активоване.
- Холензим («Техномед», Україна) холеретичної дії, покращує травлення. Основні компоненти препарату – жовч, фермент підшлункової залози.
- Холагол («IVAX Pharmaceutical», Чехія) має холеретичну, спазмолітичну і послаблюючу дію. Основні компоненти – емодин, магнію саліцилат, ефірні олії, оливкова олія.

На сьогодні для лікування ЖКХ широко використовують рослини роду цмину, суцвіття якого містять глікозиди флавоноїдів, флавоноїди, ефірні масла, органічні кислоти, полісахариди та інші біологічно-активні речовини різних груп. В практичній фармації застосовують такі препарати цмину: квітки цмину піскового, що входять до складу

жовчогінних зборів, сухий екстракт цмину піскового, новогаленовий препарат «Фламін», який містить суму флавоноїдів (як жовчогінний засіб), мазь «Аренарину» 1 % (природний антибіотик аренарин), що володіє антимікробною активністю щодо грампозитивних бактерій.

Мікробіологічними дослідженнями встановлено, що субстанція фламіна володіє антимікробною активністю відносно аеробних (*Staphylococcus aureus* ATCC 26923, *Escherichia coli* ATCC 25922, *Bacillus subtilis* ATCC 6633, *Pseudomonas aeruginosa* ATCC 27853) бактерій та грибів (*Candida albicans* ATCC 653/885). Значення МПК підтвердило бактеріостатичні властивості по відношенню до бактерій.

Частота виникнення захворювань ЖКХ, що характеризуються прогресуючим перебігом і несприятливим медико-соціальним прогнозом, обґрунтовує на даний час актуальність потреби розширення виробництва більш доступних вітчизняних ЛП, а також пошуку механізмів підвищення їх ефективності шляхом комбінування з іншими лікарськими та допоміжними речовинами.

Література:

1. Антибактеріальні властивості фармацевтичної композиції орнідазолу з фламіном / Л.О. Бобрицька, О.А. Рубан, Т.П. Осолодченко [та ін.] // *Аннали Мечниковського інституту*. – 2013. – № 1. – С. 27 – 31. – [Електронний журнал]. – Режим доступу: www.imiamn.org.ua/journal.htm – Назва з екрану.
2. Бобрицька Л. О. Дослідження антибактеріальної активності комбінованих препаратів для лікування вагінозів різної етіології / Л. О. Бобрицька, Т. П. Осолодченко, О. А. Рубан // *Анали Мечниківського інституту*. – 2014. – № 1. – С. 38 – 42. – [Електронний журнал]. – Режим доступу: www.imiamn.org.ua/journal.htm – Назва з екрану.
3. Бобрицкая Л. А. Оценка качества капсул с фламином и орнидазолом / Л. А. Бобрицкая, Н. В. Попова, Е. А. Рубан // *Фармация*. – 2013. – № 5. – С. 20 – 22.
4. Литвиненко В.І. Цмини: ботанічна характеристика, хімічний склад, застосування / В.І. Литвиненко, Н.В. Попова, О.О. Волькович // *Фармаком*. - 2001. - №1. - С. 9-15.
5. Попова Н. В. Лекарственные растения мировой флоры / Н. В. Попова, В. И. Литвиненко. - X., 2008. - 510 с.
6. Попова Н. В. Елементний склад цмину та фламіну / Н. В. Попова, Л. О. Бобрицька, М. А. Аракелян // *Вісник фармації*. – 2013 . – № 3. – С. 49–51.
7. Самура Б.А. Фармакотерапия: учеб. для студентов фармац. вузов и фак. высш. мед.учеб.заведений – 2-е изд.,перераб.и доп. / Б.А.Самура , О.Я.Бабак, Ю.М. Колесник и др.; Под ред. Б.А. Самуры. – Харьков: Изд-во НфаУ : Золотые страницы, 2007. - 720 с